

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 144/02-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. novembra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť J. V., t. č. Ústav na výkon väzby B. B., vo veci porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ústavu na výkon väzby Banská Bystrica a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. V. **o d m i e t a** ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 6. novembra 2002 doručené podanie J. V., t. č. Ústav na výkon väzby B. B. (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „Návrh na začatí konaní ve věci individuální ochrany základních práv a svobod“ (ďalej len „sťažnosť“), v ktorom sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v kontexte s ďalšími ustanoveniami ústavy (čl. 50), Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) (čl. 40 ods. 3) a medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách postupom Ústavu na výkon väzby Banská Bystrica (ďalej len „ústav“).

Sťažovateľ uviedol, že ústav porušil jeho základné právo na „dostatok možností na prípravu obhajoby“ tým, že odmietol v plnom rozsahu vyhovieť jeho žiadosti o umožnenie prístupu k odbornej literatúre právnického charakteru, k legislatívnym normám a k rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Sťažovateľ ďalej uviedol, že na základe pohovorov s vedením ústavu (26. augusta 2002, 2. a 3. septembra 2002) dostal k dispozícii účinnú ústavu, Trestný poriadok a Trestný zákon „s tým, že na ostatní požadované normy nemám nárok“. Sťažovateľ poukázal na to, že právny prostriedok, ktorým sa môže obrátiť na okresnú prokuratúru, je neúčinný, pretože dozorový prokurátor nerieši sťažnosť v tejto veci efektívne (1 Pn 2163/02-12) a vybavenie vecí ponecháva na svojvoľné rozhodnutie ústavu, ktoré je obmedzené zákonným poskytnutím finančných prostriedkov ústavu zo štátneho rozpočtu. Sťažovateľ preto žiadal, aby ústavný súd nariadil ústavu zabezpečenie požadovaných titulov podľa jeho žiadosti a priznal mu nemajetkovú ujmu vo výške 3 000 000 Sk.

Nakoniec sťažovateľ uviedol, že ústavný súd v tejto veci rozhodol uznesením č. k. III. ÚS 150/02-5 z 23. októbra 2002 o neprípustnosti jeho sťažnosti. Sťažovateľ však požadoval, aby ústavný súd túto sťažnosť prejednal vzhľadom na „nové skutočnosti o uplatnení opravných prostriedkov“, ktoré teraz uvádza. Sťažovateľ k sťažnosti nepriložil žiadne doklady, na ktoré sa v texte sťažnosti odvoláva.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej a druhej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 40 ods. 3 listiny obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Ak si obhajcu nezvolí, hoci ho podľa zákona musí mať, ustanoví mu ho súd. Zákon ustanoví, v ktorých prípadoch má obvinený právo na bezplatnú pomoc obhajcu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 24 zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak a) sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené (...).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 21 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 114/1994 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu väzby v znení neskorších predpisov knižničný fond ústavu sa dopĺňa o trestnoprávne predpisy, beletriú, odbornú literatúru a náboženskú literatúru a podľa potreby aj o cudzojazyčnú literatúru (...). Podľa § 17 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone väzby“) obvinený môže na zabezpečenie svojich práv podávať sťažnosti a žiadosti štátnym orgánom, ktorých odoslanie je ústav povinný bezodkladne zabezpečiť a evidovať. Podľa § 17 ods. 2 zákona o výkone väzby ak o to obvinený požiada, umožní sa mu rozhovor s riaditeľom ústavu alebo ním povereným príslušníkom zboru; rozhovor sa mu umožní aj s osobou, ktorá v ústave vykonáva dozor nad výkonom väzby alebo jeho kontrolu. V zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor dozerá na to, aby v miestach, kde sa vykonáva väzba (...), sa dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy. Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov (...) aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným

podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2). Na základe § 18 ods. 2 písm. c) zákona o prokuratúre prokurátor je povinný písomným príkazom zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest uvedených v odseku 1 alebo ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom.

Predmetom sťažnosti je údajné porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v kontexte s ďalšími základnými právami, najmä základnými právami podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 40 ods. 3 listiny, postupom ústavu pri vybavovaní jeho žiadosti o umožnenie prístupu k odbornej literatúre právnického charakteru, k legislatívnym normám a k rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že uznesením č. k. III. ÚS 150/02-5 z 23. októbra 2002 ústavný súd ako neprípustnú odmietol sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na poskytnutie času a možnosti na prípravu obhajoby podľa čl. 40 ods. 3 listiny ústavom na tom základe, že ústav mu neumožnil prístup k odbornej literatúre v súvislosti s prípravou svojej obhajoby. Konkrétne sťažovateľ uvádzal, že 21. augusta 2002 podal žiadosť vedeniu ústavu, aby mu bol umožnený prístup k právnickej literatúre, k právnym predpisom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a že s ním boli v tejto súvislosti uskutočnené pohovory (26. augusta 2002, 2. a 3. septembra 2002) a boli mu dané ústava, Trestný poriadok a Trestný zákon. Sťažovateľ ďalej vtedy uvádzal, že na to, aby sa mohol obhajovať, potrebuje aj ostatné právne predpisy, a žiadal preto, aby ústavný súd prikázal ústavu zabezpečiť mu požadovanú literatúru a právne predpisy a aby mu priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 000 Sk. Ústavný súd uvedenú sťažnosť podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodov, že sťažovateľ nepreukázal ani netvrdil, že podal sťažnosť dozorujúcemu prokurátorovi, v ktorej poukázal na porušovanie zákonnosti v miestach, kde sa vykonáva väzba.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že z hľadiska obsahu a návrhu na rozhodnutie je terajšia sťažnosť sťažovateľa totožná so sťažnosťou, o ktorej ústavný súd rozhodol cit.

uznesením č. k. III. ÚS 150/02-5. Na tomto závere nemôže nič zmeniť, ani terajšie tvrdenie sťažovateľa o neúčinnosti právneho prostriedku podľa zákona o prokuratúre. Sťažovateľ okrem svojho tvrdenia neúčinnosť tohto právneho prostriedku nepreukázal.

Sťažnosti a žiadosti obvinených podľa § 17 ods. 1 zákona o výkone väzby vrátane žiadostí podľa § 17 ods. 2 zákona o výkone väzby sú právnymi prostriedkami, ktoré zákon o výkone väzby v spojitosti s podnetom podľa § 18 a opakovaným podnetom podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytuje obvineným na ochranu ich práv a právom chránených záujmov. Použitie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a teda i podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (I. ÚS 106/02). Zo sťažnosti nevyplýva a sťažovateľ ani netvrdí, že podal opakovaný podnet na preskúmanie zákonnosti vybavenia jeho podnetu okresným prokurátorom, ktorý vybaví jeho nadriadený prokurátor podľa 34 ods. 1 zákona o prokuratúre. Sťažovateľ neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala ospravedlnenie nevyužitia všetkých právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

Vzhľadom na to, že predmetná sťažnosť sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, a sťažovateľ nepreukázal, že „v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené“, ústavný súd podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2002